

**Protokół z posiedzenia
Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego Województwie Małopolskim
w dniu 26 stycznia 2016 roku**

Drugie posiedzenie Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego (WRDS) w Województwie Małopolskim odbyło się w dniu **26 stycznia 2016 roku, o godz. 10.30**, ul. Basztowa 22, sala 122 w Małopolskim Urzędzie Wojewódzkim.

Posiedzenie prowadził Pan Wojciech Grzeszek – Przewodniczący Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego w Województwie Małopolskim.

W załączeniu lista uczestników posiedzenia (załącznik nr 1 do Protokołu).

Spotkanie przebiegło zgodnie z poniższym porządkiem obrad:

1. Otwarcie spotkania – Pan Wojciech Grzeszek przywitał Członków Rady oraz przybyłych Gości: Panią Józefę Szczurek-Żelazko – posłankę na Sejm RP z ramienia PiS, Panią Lucynę Dargiewicz – Przewodniczącą Zarządu Krajowego Ogólnopolskiego Związku Zawodowego Pielęgniarek i Położnych, Panią Marię Ochman – Przewodniczącą Rady Krajowej Służby Zdrowia, Pana Tadeusza Wadasa – Przewodniczącego Małopolskiej Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych, Pana Adama Stycznia – Prezesa Zarządu Stowarzyszenia Szpitali Powiatowych Województwa Małopolskiego, Pana Marka Maślerza - Z-cę Dyrektora Krakowskiego Pogotowia Ratunkowego, Panią Grażynę Mizgałę – Członka Rady Sekretariatu Ochrony Zdrowia Regionu Małopolskiego NSZZ Solidarność, Pani Danutę Kądziołkę – Wiceprzewodniczącą Sekcji Służby Zdrowia i Sekretariatu Ochrony Zdrowia Regionu Małopolskiego NSZZ Solidarność oraz Pana Wojciecha Szafrąńskiego – Prezesa Zarządu Szpitala im. L. Rydygiera.

2. Przedstawienie projektu Regulaminu działania WRDS i Biura WRDS oraz podjęcie uchwały.

Na wstępie Pan Przewodniczący podziękował wszystkim, którzy byli zaangażowani w prace nad Regulaminem działania WRDS tj. zarówno przedstawiciele pracodawców, jak i związków zawodowych. Projekt Regulaminu działania WRDS i Biura WRDS był przedmiotem obrad Prezydium WRDS, które odbyło się 19 stycznia 2016 r.

Pan Jerzy Smoła, Członek Rady z ramienia NSZZ Solidarność do projektu regulaminu zaproponował wprowadzenie poprawki. W § 14 projektu w punkcie 1, po słowie „opinie” dopisanie słów „i stanowiska”, jednocześnie wykreślenie punktu 2 niniejszego paragrafu, który przy brzmieniu punktu 1 „Rada przyjmuje opinie i stanowiska na posiedzeniach plenarnych, jeżeli w posiedzeniu biorą udział ...”, staje się bezprzedmiotowy.

Uchwałę w sprawie Regulaminu działania WRDS i Biura WRDS, uwzględniającą powyższą poprawkę, członkowie Rady przegłosowali jednogłośnie.

3. Przedstawienie harmonogramu prac WRDS w 2016 roku oraz podjęcie uchwały.

Przedstawiony został proponowany przez Prezydium harmonogram spotkań WRDS w 2016 roku. Jednocześnie Pan Przewodniczący podkreślił, iż w przypadku zaistnienia konieczności podjęcia innego tematu, który nie został uwzględniony w harmonogramie, a będzie istotny ze względu na dialog społeczny, harmonogram będzie mógł zostać odpowiednio zaktualizowany. Przedmiotową Uchwałę podjęto jednogłośnie z uwzględnieniem powyższego zastrzeżenia.

4. Stan pielęgniarstwa w Małopolsce oraz w całym kraju oraz realizacja rozporządzenia w sprawie płac.

Zgodnie z ustaleniami z Prezydium WRDS tematem, który winien w pierwszej kolejności zostać podjęty w czasie posiedzenia WRDS są zagadnienia związane z ochroną służby zdrowia. W czasie posiedzenia WRDS zapoznana się z szeregiem kwestii związanych ze służbą zdrowia w województwie, w tym ze sposobem finansowania wynagrodzeń pielęgniarek i położnych w związku z realizacją Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 8 września 2015 r. sprawie ogólnych warunków umów o udzielenie świadczeń opieki zdrowotnej.

Na wstępie Pan Józef Gawron, Wicewojewoda Małopolski poinformował zebranych, iż w odpowiedzi na pismo skierowane do Ministra Zdrowia w sprawie realizacji podwyżek dla pielęgniarek i położnych oraz planowanej reformy służby zdrowia otrzymał informację, iż zakończono I etap realizacji przedmiotowego rozporządzenia. Obecnie realizowany jest II etap dotyczący wynagrodzeń pielęgniarek i położnych realizujących świadczenia z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej. W piśmie, które zostało skierowane w odpowiedzi na zaproszenie do udziału w posiedzeniu WRDS, Minister Zdrowia zapewnił o podjęciu prac nad propozycjami rozwiązań systemowych, uwzględniających poziom wynagrodzeń wszystkich grup zawodowych pracujących w ochronie zdrowia. Jednocześnie odniósł się do zapowiedzianej reformy Narodowego Funduszu Zdrowia.

Pani Maria Ochman, Przewodnicząca Rady Krajowej Służby Zdrowia zauważyła, że realizowany wzrost wynagrodzeń w grupie pielęgniarek i położnych jest w pełni uzasadniony. Podkreśliła jednak, że powinien on mieć charakter trwały, powszechny i być oparty na rzetelnej podstawie prawnej. Obowiązujące obecnie rozporządzenie jest w wielu aspektach wadliwe, m.in. obejmuje tylko jedną grupę zawodową tj. pielęgniarki i położne, wpływając negatywnie na pozostałe grupy zawodowe, pracujące w ochronie zdrowia, nakłada istotne

rygory na pracodawców - dyrektorów szpitali, np. pracodawca, który nie posiadając środków zmuszony jest jakby kredytować podwyżki gdyż NFZ płaci za wykonaną usługę (źródłem finansowania podwyżek są środki przeznaczone za świadczenia zdrowotne). Pani Przewodnicząca zaapelowała o uchylenie tego wadliwego rozporządzenia, efektem którego będzie utrudniony dostęp pacjentów do świadczeń zdrowotnych. Podkreśliła, iż nastąpiła pilna konieczność podjęcia kompleksowych działań naprawczych systemu opieki zdrowotnej, uwzględniający poziom wynagrodzeń wszystkich grup zawodowych pracujących w ochronie zdrowia, w celu zapewnienia prawidłowej opieki medycznej nad pacjentami.

Pani Lucyna Dargiewicz, Przewodnicząca Zarządu Krajowego, Ogólnopolski Związek Zawodowy Pielęgniarek i Położnych scharakteryzowała sytuację grupy zawodowej pielęgniarek i położnych, również w kontekście starzejącego się społeczeństwa. Zaznaczyła, że wobec braku stworzenia mechanizmów zachęcających do podejmowania wykonywania zawodu średnia wieku pielęgniarek i położnych kształtuje się na poziomie prawie 50 lat. W wieku 30 lat jest jedynie 2% pielęgniarek. Podkreśliła, że w ochronie zdrowia jest wiele grup zawodowych, które potrzebują wsparcia, lecz bez pielęgniarek i lekarzy nie mogłaby działać. Przytoczyła również efekty badań, które przeprowadzono w 400 europejskich szpitalach. Wyniki udowodniły, iż niskie płace pielęgniarek wpływają na śmiertelność pacjentów (kwestia zatrudnienia na kilku etatach, co wpływa na brak możliwości wykonywania należycie zawodu). Wspomniała również, że dramatycznie niskim wskaźnikiem w Polsce jest liczba pielęgniarek na 1000 pacjentów i wynosi 1-2, podczas gdy w Europie wynosi ponad 5 (np. w Skandynawii 14-16, w Czechach 8). Mając na uwadze powyższy kontekst, Pani Przewodnicząca zaapelowała o zasadność utrzymania zasad finansowania grupy zawodowej pielęgniarek i położnych ujęty w zapisach Rozporządzenia Ministra Zdrowia, będącego przedmiotem dyskusji Rady.

Pan Tadeusz Wadas, Przewodniczący Małopolskiej Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych zapoznał zebranych z wnioskami, które nasuwają się po scharakteryzowaniu sytuacji pielęgniarek w Małopolsce: adeptki swoje pierwsze doświadczenie zawodowe realizują poza granicami kraju (motywacją są atrakcyjne wynagrodzenie, bezpieczeństwo pracy oraz prestiż zawodu), mimo wymaganego ustawicznego kształcenia zawodowego pielęgniarki szkolą się w ramach własnego czasu wolnego oraz własnych środków finansowych. Ponadto podkreślił, że w placówkach ochrony zdrowia występuje szereg problemów związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki, do których należą m.in.: nadmierne obciążenie pracą oraz niewystarczająca ilość sprzętu pomocniczego ułatwiającego pielęgnację pacjenta. Jednocześnie zauważył, że mała liczba pielęgniarek wchodząca do zawodu nie jest w stanie

uzupełnić narastającej liczby pielęgniarek nabywających prawo do świadczenia emerytalnego (w Małopolsce do systemu winno trafiać 600 pielęgniarek, a trafia 300).

Pani Danuta Kądziołka, Przewodnicząca Regionalnej Sekcji Służby Zdrowia NSZZ Solidarność podkreśliła, że Rada Dialogu winna się zająć szeregiem problemów występujących w ochronie zdrowia, którymi są m.in.: kwestie działania Sanepidu, ratownictwa medycznego, polityki senioralnej, kwestie związane z poziomem finansowania ochrony zdrowia i wysokości zarobków pielęgniarek. Podjęła również sprawy wadliwego prawa. Jednocześnie zaznaczyła, iż reprezentanci pracowników i pracodawców (Pracodawcy RP, Konfederacji Lewiatan, NSZZ „Solidarność” oraz OPZZ) w piśmie do Ministra Zdrowia, Konstantego Radziwiłła zawarli diagnozę stanu prawnego wynikającego z wejścia w życie rozporządzenia z 8 września 2015 r., a także przedstawili propozycje rozwiązań wzrostu wynagrodzeń pracowników służby zdrowia. Nawiązując do wysokości zarobków pielęgniarek, Związek ma świadomość konieczności podwyżek, lecz pragnie zaznaczyć, że w krótkiej perspektywie nie uda się doprowadzić do tego, aby płacami równoważyć nierównowagę pielęgniarek na rynku pracy. Pani Przewodnicząca zaapelowała, aby realistycznie oceniać sytuację - bez groźby strajku, zawsze mając na względzie misję zawodu pielęgniarki.

Pan Przewodniczący, Wojciech Grzeszek zwrócił się z prośbą o zabranie głosu w dyskusji przedstawicieli Pracodawców.

Na wstępie Pan Wojciech Szafranski, Prezes Zarządu Szpitala im. L. Rydygiera zauważył, iż pozytywnie odbiera opinię NSZZ Solidarność o systemowych rozwiązaniach w ochronie zdrowia. Obecna sytuacja, która wyróżnia tylko jedną grupę zawodową tj. pielęgniarki i położne wpływa negatywnie na pozostałe grupy zawodowe. Jednocześnie Pan Szafranski podkreślił, iż skala podwyżek dla pielęgniarek, która jest rozłożona w czasie i przy braku możliwości zwiększania kontraktu ma głęboko negatywne skutki dla funkcjonowania podmiotu leczniczego, rodząc nawet niebezpieczeństwo jego upadłości. Dyrektor podjął również temat częściowego finansowania przez Narodowy Fundusz Zdrowia tzw. nadwykonań. Podmioty lecznicze są ustawowo zobowiązane do udzielania świadczeń zdrowotnych bez gwarancji uzyskania pełnej zapłaty za wykonaną pracę. Gwarancja 100% rozliczenia nadwykonań dałaby możliwość dyrektorom szpitali na prawidłowe regulacje wynagrodzeń pracowników.

Pan Adam Styczeń, Dyrektor Szpitala Powiatowego w Myślenicach, Prezes Zarządu Stowarzyszenia Szpitali Powiatowych Województwa Małopolskiego podkreślił, iż pracodawcy w miarę możliwości organizacyjnych i finansowych, jakimi dysponują starają się

rozwiązywać sprawy zarówno w kwestii podnoszenia poziomu kształcenia kadry pielęgniarskiej, jak i zakupu urządzeń służących do wykonywania usług pielęgniarskich. Jednocześnie zaznaczył, że pierwsze transze podwyżek związane z realizacją rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie podwyżek dla pielęgniarek i położnych udało się wypłacić bez zaciągnięcia dodatkowych kredytów. Zauważył, że pracodawcy stali się wykonawcami przedmiotowego rozporządzenia, przy równoczesnym braku zapewnienia środków finansowych na jego realizację.

Reasumując, Pan Wojciech Grzeszek, Przewodniczący WRDS podkreślił, że rozwiązania systemowe są warunkiem sprawnego funkcjonowania ochrony zdrowia. Nieodzowna jest rzetelna wycena świadczeń zdrowotnych w oparciu o którą powinno przebiegać kontraktowanie usług.

Pan Andrzej Zdebski, Pracodawcy RP, Wiceprzewodniczący Rady poprosił, by oddzielić sprawy reformy służby zdrowia od spraw doraźnych. Zaapelował, by Rząd np. do końca roku przedstawił kompleksowy zarys reformy służby zdrowia. Podjął również kwestie związane z problemem nieefektywnego wykorzystania środków finansowych w samej służbie zdrowia i lepszej organizacji jej działania, dając przykład dot. liczby łóżek szpitalnych (wystarczające jest 36 tys. łóżek, w strukturze szpitali jest 60 tys.).

Pan Marek Maślerz, Z-ca Dyrektora Krakowskiego Pogotowia Ratunkowego, Małopolski Związek Pracodawców ZOZ zauważył, iż dyskusja zwróciła uwagę na słabą jakość stanowionego prawa, które w konsekwencji nie przynosi pozytywnych efektów. Wejście w życie rozporządzenia spowodowało m.in. to, że pracodawcy nie posiadają właściwych mechanizmów motywujących pracowników, wprowadziło też w ratownictwie medycznym zróżnicowanie zarobków osób wykonujących te same czynności, mających taką samą odpowiedzialność oraz takie same uprawnienia. Dyrektor w pełni poparł przedmówców. Wyłącznie rozwiązania systemowe mogą przynieść pozytywne efekty organizacji służby zdrowia. Zauważył, że utrzymanie dotychczasowego sposobu finansowania podwyżek przy kolejnych przepływach pieniężnych grozi ograniczeniem dostępności do świadczeń zdrowotnych.

Pani Józefa Szczurek-Żelazko, posłanka na Sejm RP z ramienia PiS zauważyła, iż kwestie będące przedmiotem dyskusji w czasie obrad Rady dotyczą dwóch grup zagadnień - problemów wynagrodzeń pielęgniarek i położnych oraz organizacji ochrony zdrowia. W odpowiedzi na kierowane pytania dotyczące likwidacji NFZ, powiedziała, że kwestie te są skomplikowane i nie można jednym aktem prawnym rozwiązać Funduszu. Jednocześnie zapewniła, że wszystkie uwagi i spostrzeżenia wynikające z przeprowadzonej debaty

przedstawiać będzie w czasie posiedzeń Komisji Zdrowia, czy też innych gremiów, gdzie zapadać będą decyzje związane z funkcjonowaniem ochrony zdrowia. Zapewniła również, iż po wstępnej inwentaryzacji bieżącego stanu służby zdrowia, powstaną konkretne projekty, które przedstawione zostaną do konsultacji. Jednocześnie Pani Poseł poprosiła, aby w miarę potrzeby zgłasza

tematy, które powinny być poruszane na forum Sejmu.

Pan Józef Gawron, Wicewojewoda Małopolski zadeklarował, iż ze strony Rządu jest zrozumienie do rozwiązywania problemów w służbie zdrowia i podjęcie systemowych działań, mających na celu poprawę jej funkcjonowania.

Pan Przewodniczący Wojciech Grzeszek poprosił o przygotowanie stanowiska Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego w sprawie sytuacji w małopolskiej służbie zdrowia. Jednocześnie, mając na uwadze, iż zapisy regulaminu WRDS nie zezwalają na korespondencyjne zaakceptowanie i podjęcie przedmiotowego stanowiska zaproponował, aby na tym etapie przerwać obrady, a stanowisko WRDS w ostatecznym kształcie zaprezentować na posiedzeniu kończącym obecne obrady, nie później jednak niż za dwa tygodnie (wstępnie zaproponowano datę 9 lutego br.).

Dziękując Gościom i Członkom Rady za przybycie i udział w Radzie, zakończył spotkanie.

Przygotowanie:

Elżbieta Sztorc, Departament Rozwoju Gospodarczego Urzędu Marszałkowskiego
Województwa Małopolskiego, wrds@umwm.pl

Przewodniczący
Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego
w Województwie Małopolskim

Wojciech Grzeszek